

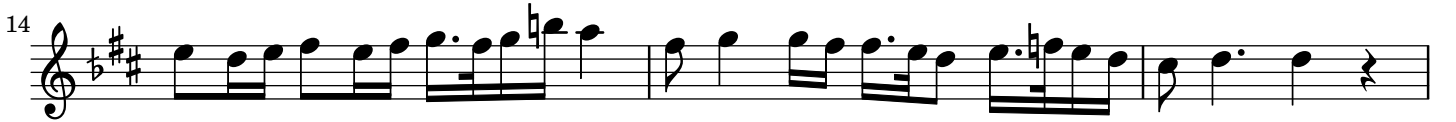
Hicaz Peşrev

Ney

Tanburi **Refik Fersan**

Usûlü : **Hafif** [32/4]

1. Hane / (Hane-i Evvel) / (Serhane)

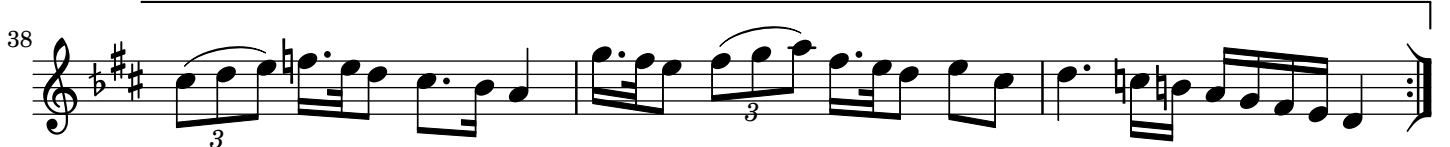
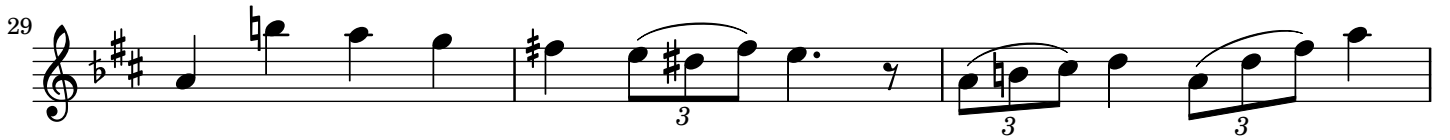
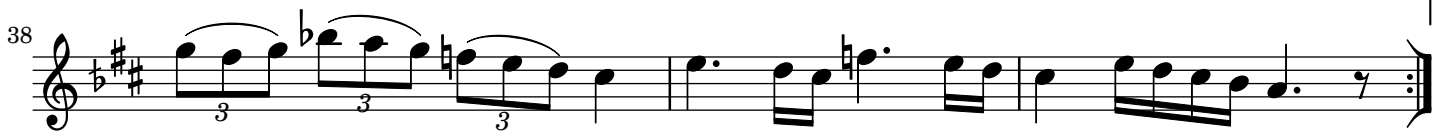
Teslim / (Mülazime)

SON / (Temmet)

2. Hane / (Hane-i Sani)

Tanburi Refik Fersan

[1893 - 1965]

Refik Fersan, (d. 1893, İstanbul, Şehzadebaşı - ö. 1965, İstanbul) Türk sanat müziği bestecisi, tanbur sanatçısıdır.

Klasik Türk müziği bestecisi, müzikbilimci ve tambur sanatçısı Refik Fersan 13 Haziran 1965'te İstanbul'da öldü. 1893 İstanbul doğumlu olan sanatçı, Galatasaray Mekteb-i Sultanisi'ni (Galatasaray Lisesi) bitirdi. İlk müzik bilgilerini babasından alan Refik Bey, 1905'ten başlayarak yedi yıl boyunca Tamburi Cemil Bey'den ders aldı. 1914'te kimya öğrenimi görmek üzere İsviçre'ye gitti. Öğrenimini tamamlayamadan 1917'de İstanbul'a döndü ve aynı yıl Darülelhan'da tambur öğretmeni oldu. 1919'da yüzbaşı rütbesiyle Muzika-yı Hümayun'un Türk müziği bölümüne geçti. 1924'te Riyaseti cumhur (Cumhurbaşkanlığı) İncesaz Heyeti şefliğine getirildi ve ilk plağını bu görevden ayrıldığı 1927'de doldurdu. İstanbul Radyosu'nun ilk yayımlarına katıldı, eşi Fahire Hanım (Fersan) ve Münir Nurettin Bey (Selçuk) ile yuriçinde ve Mısır, Yunanistan, Irak gibi ülkelerde konserler verdi, Macaristan Radyosu'nda solo programlar gerçekleştirdi. 1938'de yeni bir konservatuvar kurmak üzere davet edildiği Şam'a gitti. 1950-1957 yılları arasında, atandığı İstanbul Radyosu ve İstanbul Belediye Konservatuvar'ında icracı, ilmi kurul başkanı ve icra heyeti şefi olarak çalıştı. 1950'de getirildiği Konservatuvar Tasnif Heyeti başkanlığı görevini ölümüne değin sürdürdü.

Türk müziğinin eski metinleri üzerine yaptığı çalışmalarla da tanınan Refik Fersan, Hamparsum notasıyla yazılmış çok sayıda besteyi Batı notasına aktardı. İcracılığının yanı sıra klasik Türk müziğinin dinsel ve dindışı hemen her formunda besteler yaptı ve özellikle saz yapıtları bestecisi olarak öne çıktı. Saz yapıtları ezgilerinin özgürlüğü ve kuruluşlarındaki sağlamlıkla dikkati çekti. Sözlü yapıtlarında ise güfte-beste uyumuna büyük özen gösterdi. En tanınmış saz yapıtları rast makamındaki medhal; rast, şedd-i araban ve acem-kürdi makamlarındaki peşrevleri; nükriz ve sultanıyegah makamlarındaki saz semaileridir. Mahur makamındaki 'Bir neşe yarat hasta gönül, sen de biraz gül' ve 'Dün yine günümüz geçti beraber', acemkürdi makamındaki 'Rüzgar uyumuş ay dalıyor', 'her taraf ıssız' ve segah makamındaki 'Düşti enginlere bir ince hüznün' en bilinen şarkılarından birkaçıdır.

Hafif Usûlü

Bu usûlün 32/2'lik üçüncü mertebesi ile birinci, 32/4'lük ikinci mertebesi ile ikinci besteler ölçülmüştür. XV. veya XVI. Asırda icad edilmiştir.

a) 32 zamanlıdır.

b) Sekiz tane 4 zamandan veya bir başka deyişle sekiz tane değişik formada Sofyân'dan yapılmıştır. (4+4+4+4+4+4+4+4=32). Usûlü meydana getiren her 4 zamandan sonra noktalı ve 32 zaman sonunda düz kalın bir veya iki ölçü çizgisi çekilmelidir.

c) 32/8'lik birinci mertebeye, 32/4'lük ikinci mertebeye, 32/2'lik üçüncü mertebesi kullanılmışsa da en çok 32/4 ikinci mertebeye, bundan biraz daha az 32/2 üçüncü mertebeleri kullanılmıştır. 32/4'lüğe Hafif, 32/2'liğe Ağır Hafif denir.

Hafif Darb Usûlü

[32 / 4] mertebesi

- 1 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 2 . Darb : (Tek) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 3 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 4 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 5 . Darb : (Tek) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 6 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 7 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 8 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 9 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 10 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 11 . Darb : (Tek) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 12 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 13 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 14 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 15 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 16 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 17 . Darb : (Tek) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 18 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 19 . Darb : (Tek) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 20 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 21 . Darb : (Tek) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 22 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 23 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 24 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 25 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 26 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Kaynak :

1) ' Türk Musikisinde Usuller ve Kudüm ', M. Hurşit UNGAY

2) ' Türk Müsiki Nazariyatı ve Usülleri-Kudüm Velveleri ' İsmail Hakkı ÖZKAN (1941- 2010)